

Podnebna prilagoditev in zelena Alpska regija

TEME

Dragi bralci,

pred vami so že četrte novice projekta ADAPTNOW, v katerih predstavljamo dosežke in rezultate projektnih aktivnosti ter novice in dogodke.

Novice podajajo informacije in novice ter prispevajo k zavzemanju za bolj trajnostno, ogljično nevtralnno, podnebno odporno in zeleno Alpsko regijo. Konzorcij 12 projektnih partnerjev bo v okviru 7 pilotnih projektov preverjal načine načrtovanja in izvajanja ukrepov na močno prizadetih in izpostavljenih območjih, delilo svoje izkušnje in razvijalo bolj integrirano in agilno načrtovanje prilagajanja podnebnim spremembam.

Želimo vam prijetno in zanimivo branje! Sledite nam!

www.alpine-space.eu/project/adaptnow/

- Aktivnosti na pilotnih območjih
- Promocijske organizacije so izbrane
- Novice & dogodki
- Sodelovanje z drugimi projekti
- Kaj je novega na spletni strani?
- Partnerji & kontakti

Cilj projekta ADAPTNOW je

povečati zmogljivosti družbe za obvladovanje podnebnih sprememb in prilagajanja nanje na zelo prizadetih in izpostavljenih alpskih območjih.

TRAJANJE:

01/11/2022 – 30/10/2025

ERDF: €1.525.987,54

Več informacij na:

www.alpine-space.eu/project/adaptnow/

Aktivnosti na pilotnih območjih partnerjev

ADAPTNOW povezuje regionalne energetske agencije in raziskovalne centre iz 5 alpskih držav (Francija, Italija, Avstrija, Nemčija in Slovenija), da bi podprli pilotne projekte in pomagali pri ustanavljanju centrov ter izvajanju podnebnih storitev v podporo več kot 7 visoko prizadetim in izpostavljenim alpskim območjem. Njihovo glavno prizadevanje je usmerjeno v izvajanje in ocenjevanje prilagoditvenih zmogljivosti pilotnih območij v primeru glavnih nevarnosti v Alpah, kot so: vročinski valovi, močni nalivi, poplave in zemeljski plazovi. **V nadaljevanju lahko preberete o izvedenih aktivnostih na nekaterih pilotnih območjih projektnih partnerjev.**

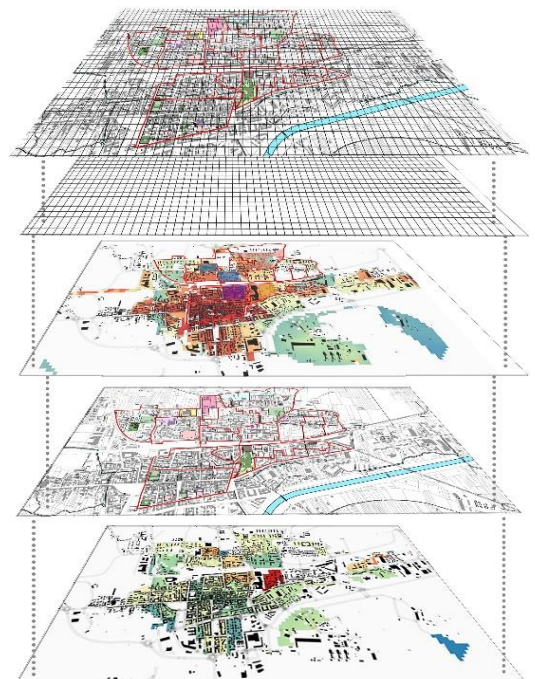
Pilotno območje Občine Chivasso in partnerja iiSBE Italia R&D sta bila vključena v analizo tveganj, ki je povezana s podnebnimi spremembami

Zahvaljujoč partnerskemu sporazumu, podpisanemu novembra 2023 med Občinskim svetom mesta Chivasso in iiSBE Italia R&D, v okviru projekta EU se je sodelovanje med vpletenimi stranmi pri oceni analize podnebnih tveganj okrepilo. To partnerstvo je omogočilo, da so v zadnjih mesecih izdelali specifične karte, ki organizirajo, analizirajo in predstavljajo prostorske podatke, povezane z Občino Chivasso, s pomočjo odprtokodne programske opreme QGIS. Poudarek je bil predvsem na tveganju ekstremnih temperatur; v zvezi s tem so bile izdelane naslednje karte:

- **Karta ranljivosti (Vulnerability Map):** upošteva temperaturo površine zemlje (LST) in prepustnost tal,
- **Karta izpostavljenosti (Exposure Map):** upošteva ranljivo prebivalstvo (mlajše od 10 in starejše od 65 let),
- **Karta tveganja (Risk Map):** upošteva vse elemente, upoštevane v prejšnjih kartah.

Zahvaljujoč tej poglobljeni analizi, ki je bila podrobno obravnavana na več sestankih, na katerih je sodelovalo tudi arhitekturno podjetje Paglia Associated, ki je odgovorno za pregled splošnega prostorskega načrta Chivassa, je bila Občina Chivasso razdeljena na mikro urbane cone, za katere bodo izračunani kazalniki uspešnosti. Na podlagi doseženih rezultatov bodo nato razvite specifične strategije prilagoditve.

Inovativni pristop k prepoznavanju podnebnega tveganja, ki je bil razvit zahvaljujoč projektu EU ADAPTNOW, postavlja Občino Chivasso za pionirja v tej dejavnosti.

Exposure map

Vulnerability map

Risk map

Energetski svetovalci postajajo podnebni svetovalci

Samo-priprava je nepogrešljiv sestavni del strategij prilagoditve podnebnim spremembam. Prilagoditve, usmerjene v prihodnost, za zasebne stavbe in nepremičnine lahko preprečijo škodo in zdravstvene nevarnosti, ki jih povzročijo ekstremni vremenski dogodki.

V okviru projekta ADAPTNOW se v Vorarlbergu razvija svetovalna storitev za lastnike stanovanj.

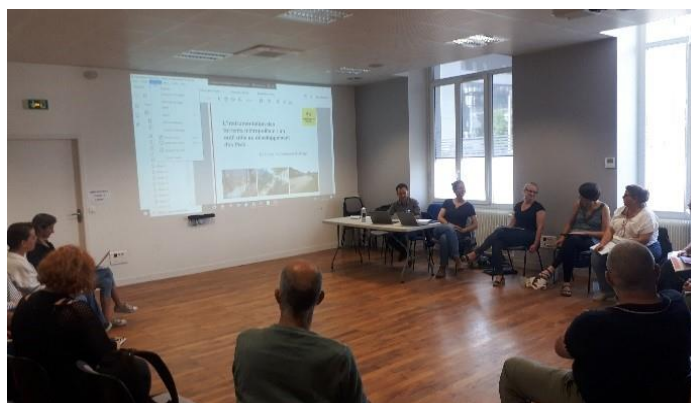
Svetovanja se bodo osredotočila na preprečevanje in zaščito domov pred ekstremnimi vremenskimi dogodki, predvsem pa na preprečevanje škode zaradi močnega dežja, neviht, toče, ekstremnih snežnih padavin in vročinskih valov. Spomladi 2025 bodo svetovanja v občinah preizkušena prvič, potem ko bodo izbrani energetski svetovalci opravili usposabljanje z dvema večernima dogodkoma jeseni 2024. **Od novembra 2025 bodo svetovanja za prilagoditev podnebnim spremembam združena z brezplačnimi urami energetske svetovalne službe, ki jih organizirajo občine za lastnike nepremičnin.**

Grenoble-Alpes Métropole _ Načrt postopne anticipacije (GAP)

V okviru projekta ADAPTNOW si Grenoble-Alpes Métropole prizadeva razviti in izboljšati orodja za podporo pri odločanju.

21. junija je Grenoble-Alpes Métropole zbrala skupnost za tveganja in odpornost. **Na delavnici je bil predstavljen Načrt postopne anticipacije (GAP). To orodje je zasnovano za podporo odločanju v primeru poplav in temelji na „ukrepih z najmanjšimi obžalovanji“.**

Orodje določa meje pri katerih se sprejmejo odločitve pred zlomom nasipov ali silovitim prelivanjem. GAP je bil sprva razvit za poplave reke Drac, kasneje pa uporabljen tudi za silovite vodne tokove Sonnant (občina Gières). Cilj je bil predstaviti delovanje načrta in njegovo uporabo pri anticipaciji kriznih razmer. Občini Sessinet-Pariset in Gières, ki že uporabljata to orodje, so predstavili njegove aplikacije. Srečanje je potekalo ravno med izjemnimi poplavami rek Drac in Romanche, ki so jih povzročile močne padavine v zgornjem GAM območju, v gorovju Oisans. Kmalu pred tem dogodkom so bile uničene vasice Béarde. Občina Sessinet-Pariset je bila zaskrbljena zaradi poplav reke Drac in je zato aktivirala svoj Načrt postopne anticipacije.

Izvedba ukrepov v gozdarskem in turističnem sektorju na pilotnem območju Puster Valley

Po vrsti posvetovanj z deležniki, ki so izpostavili potrebo po ozaveščanju in usposabljanju za tiste, ki so vključeni v turistični in gozdarski sektor v Puster Valley, so bili v zadnjih nekaj mesecih v sodelovanju z ključnimi akterji obeh sektorjev oblikovani ciljani ukrepi, zasnovani za zapolnitev teh vrzeli v znanju. Vključitev deležnikov iz zasebnega sektorja in javne uprave že v fazi načrtovanja teh ukrepov je imela namen ne le zagotoviti osredotočen, specifičen pristop in praktično uporabnost rezultatov, temveč tudi omogočiti pravočasne prilagoditve strukture ukrepov za nadaljnje širjenje in ponovljivost v drugih delih pokrajine in širše. Izvedba teh ukrepov je bila načrtovana za oktober 2024.

V gozdarskem sektorju je bilo usposabljanje za gozdarje (3. – 4. oktober v Brunicu in Monguelfu) osredotočeno na umetno gozdno obnovo z uporabo podnebno odpornih drevesnih vrst ob sodelovanju strokovnjakov iz alpskega območja. Po informativnem delu o pričakovanih podnebnih scenarijih, njihovih posledicah za rastne pogoje in posledično sestavo drevesnih vrst v pilotnem območju, bo vsebina usposabljanja raziskovala tudi podnebno pametne prakse (ponovne) zasajanja gozdov. Teoretični modul bo sledil praktični del na izbranih reprezentativnih lokacijah, kjer bodo osnovna znanja o dejavnikih, kot so ocena lokacije, izbira drevesnih vrst in tehnike sajenja, tako prikazana kot tudi uporabljena. Medtem ko so gozdarji, ki bodo kasneje delovali kot ključni multiplikatorji za lastnike gozdov skozi svetovalne vloge, prejeli neposredno uporabna znanja, je bil velik poudarek namenjen tudi procesom in odločevalnim korakom, ki so vključeni v to področje.

V turističnem sektorju je bil 15. oktobra izveden uvodni modul, katerega cilj je bil ozaveščanje ponudnikov storitev v pilotnem območju. Najprej bo predstavil pričakovane podnebne spremembe, njihov vpliv na dejavnike, pomembne za turizem, kot so snežna prekrivnost ali ekstremni vremenski dogodki, ustrezna podnebna tveganja za sektor ter temeljne možnosti za prilagoditev. Po tem je še 21. oktobra potekal poglobljen modul, v katerem so zunanji strokovnjaki predstavili najboljše prakse za prilagoditev specifičnim podnebnim tveganjem, ki so bila identificirana v sodelovanju z deležniki. Med usklajeno skupinsko sejo so ti primeri prilagojeni lokalnemu kontekstu na podlagi trenutne situacije, potrebni koraki pa bodo določeni za uspešno in pravočasno prilagoditev lokalnim podnebnim tveganjem. Glede na raznolike značilnosti turistične strukture v pilotnem območju je glavni cilj ustvariti praktičen proces in ponovljive korake za načrtovanje in odločanje za turistične deležnike, poleg rezultatov, ki so neposredno relevantni za kontekst, da se olajša zgodnje vključevanje podnebnih tveganj in ustreznih strategij prilagoditve v investicijske in intervencijske procese, ne glede na lokalne pogoje in dejavnosti. To bo doseženo z razvojem ponovljivega načrta, ki bo ustvarjen na podlagi ugotovitev iz poglobljenega modula.

Rezultati faze sooblikovanja, ki so bili doseženi v zadnjih mesecih, so bili predstavljeni 23. in 24. septembra na konferenci, ki je obravnavala pomen družbenih ved v civilni zaščiti v Rimu, ki jo je organiziral Italijanski nacionalni oddelek za civilno zaščito.

Občina Genoa in njihov Občinski načrt civilne zaščite

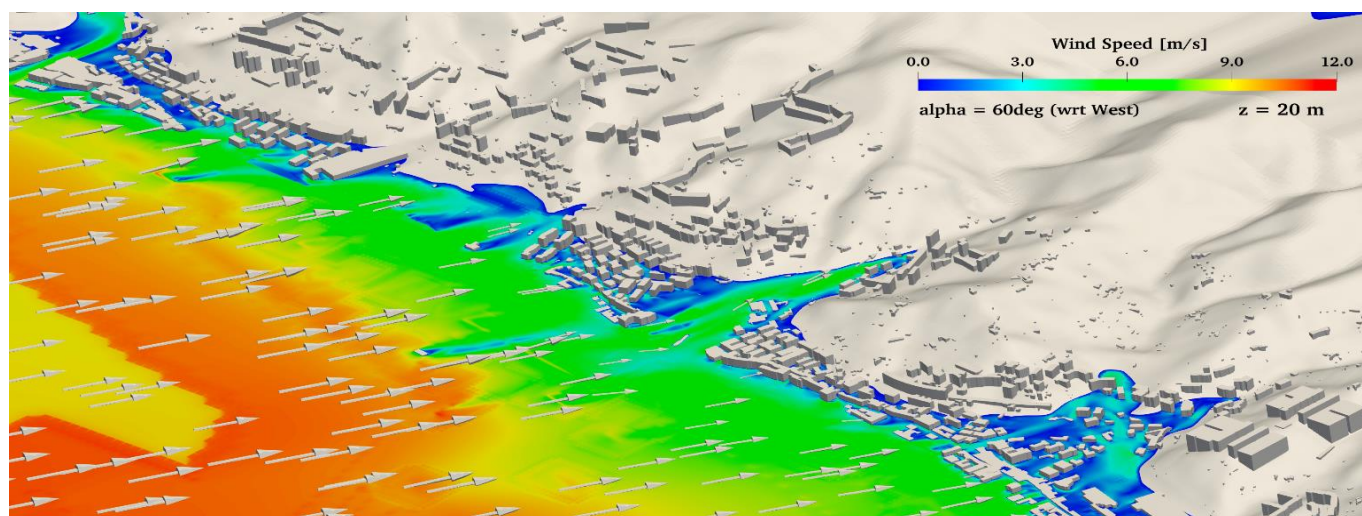
Urad za civilno zaščito Občine, v sodelovanju s tehnično podporo Oddelka za kemijsko, civilno in okoljsko inženirstvo (DICCA) Univerze v Genovi, delajo na razvoju tematskih zemljevidov tveganj za vetrovne nevihte, morske nevihte ter vročinske in hladne valove na občinski ravni.

DICCA je izvedla faze zbiranja in obdelave meteoroloških podatkov, nato pa je zgradila statistični model za določitev povprečne vrednosti, povezane z različnimi vračilnimi obdobji za vsako tveganje in vsako meteorološko postajo na območju. Hkrati so zgradili tridimenzionalni model »urbanega krošnje mesta« (razporeditev dreves in vegetacije v mestu v treh dimenzijah), da bi omogočili simulacijo lokalnih učinkov tveganj.

S kombiniranjem statističnega modela za veter in tridimenzionalnega modela »urbanega krošnje« je DICCA Občini civilne zaščite mesta Genoa posredovala primerne zemljevide tveganja za veter za primer območja mesta – predvsem zahodni del. Enak postopek se uporablja za razvoj zemljevidov tveganja za vročinske in hladne valove. Urad za civilno zaščito trenutno dela na možnih aplikacijah teh razvitih zemljevidov tveganj, iskanju najprimernejših vračilnih obdobji, ki jih je treba uporabiti za celotno mesto, ter za izračun zemljevidov na občinski ravni.

Glede tveganja za morske nevihte je Univerza v Genovi zbrala zgodovinske podatke in razvila primerne zemljevide tveganja za morske nevihte, ki izpostavljajo najbolj nevarne dele obale. Ponovno, Urad za civilno zaščito trenutno dela na določanju najprimernejših vračilnih obdobji za izračun zemljevidov.

Obenem ima Občina Genoa potrebo po vključevanju prebivalcev v procese odločanja, da bi poznali specifične potrebe glede znanja in ozaveščenosti o tveganjih ter poskušali razviti najbolj sprejemljive rešitve. Iz tega razloga, v sodelovanju z IRE S.p.a., Urad za civilno zaščito organizira in bo organiziral delovne skupine z deležniki turističnega, zdravstvenega in infrastrukturnega sektorja ter posodablja vprašalnik za zaznavanje tveganj, usmerjen na zgoraj omenjena tveganja, ki bo deljen med prebivalstvom. Poleg tega morajo biti organizirani dogodki za širjenje informacij na lokalni ali regionalni ravni, da bi delili pričakovane rezultate projekta in njihove možne aplikacije. Prvi takšen dogodek organizirata Urad za civilno zaščito in IRE S.p.a., pri čemer bodo vključeni deležniki na regionalni ravni – znanstveni, okoljski in administrativni/politični sektorji – in bo potekal oktobra v Genovi. Rezultati teh participativnih aktivnosti bodo uporabljeni za oceno najučinkovitejših ukrepov za zmanjšanje tveganj in prilagoditvenih ukrepov, ki jih bo treba vključiti v Občinski načrt civilne zaščite.

Poletna akcija za vročinske valove v Kemptnu: Detektivi sonca in fontana za pitno vodo

V okviru mestne akcije „Poletna vročinska akcija“ so učenci dveh lokalnih osnovnih šol prevzeli osrednjo vlogo na informativnem stojalu na tedenskem trgu v Kemptnu. Kot „detektivi sonca“ so od marca merili temperaturne krivulje v svojih učilnicah, ugotavljali, kako se pravilno obnašati v vročini in kako pravilno ohladiti prostore. Učenci so predstavili svoje ugotovitve s pomočjo domačih plakatov, zapestnic z UV perlicami in s kvizom o podnebnju – v sodelovanju z oddelkom za urbanizem in lokalno skupino Zdravje za prihodnost. **Poleg tega je mesto Kempten v mestnem središču postavilo novo fontano za pitno vodo – načrtovane pa so še tri nove.**

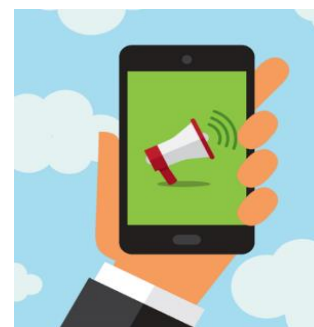
Novembra so v eni izmed Kemptenskih srednjih šol potekale delavnice o tveganjih, povezanih s podnebnimi spremembami, šola pa je že bila nagrajena z nazivom „Bavarska podnebna šola“. Podnebni ambasadorji šole so s člani mestnega sveta razpravljali o ukrepih prilagoditve podnebnim spremembam v mestu Kempten.

Quelle: city of

Promocijske organizacije so izbrane

Razpis za identifikacijo promocijskih organizacij ADAPTNOW se je zaključil 15. maja. **Partnerji so izbrali 7 promocijskih organizacij**, ki bodo imele priložnost sodelovati v skupni izmenjavi z enim od strokovnih partnerjev ADAPTNOW za prilagajanje na podnebne spremembe in zmanjševanje tveganj. Cilj je preizkusiti prenosljivost orodij in praks, podnebnih storitev ter priporočil za politike, da bi zagotovili, da lahko visoko prizadeta in izpostavljena alpska območja (HAET) v Alpah okrepijo svoje prilagoditvene zmogljivosti. **Spodaj je seznam parov za aktivnosti izmenjave v okviru ADAPTNOW. Izmenjave bodo potekale do aprila 2025.**

ADAPTNOW PARTNER	ADAPTNOW PROMOCIJSKA ORGANIZACIJA
AURA-EE	Communauté de Communes des Baronnies en Drôme Provençale (France)
EIV	NÖ Energie- und Umweltagentur GmbH (Austria)
ENERGAP	RRA Podravje – Maribor (Slovenia)
EURAC	KLAR! Region Natioanlparkgemeinden Obers Mölltal (Austria)
EZA!	Energiewende Oberland (Germany)
IRE	ANCI Liguria (Italy)
iisBE	UNCCEM Piemonte (Italy)

ADAPTNOW novice & dogodki

ADAPTNOW na konferenci INTERPRAEVENT v Avstriji

Projekt ADAPTNOW z dr. Ivom Baseltom z Univerze Bundeswehr v Münchnu je sodeloval na konferenci INTERPRAEVENT, ki je potekala junija 2024 na Dunaju v Avstriji, s strokovnim prispevkom „Prilagajanje podnebnim spremembam na alpskih območjih: zaznavanje tveganj, ovire in strategije prilagajanja“. Članek lahko preberete [TUKAJ](#).

Promocija ADAPTNOW na 12. nočnem bio-tržnem dogodku v Univerzitetni skupnosti Neubiberg

Dogodek je potekal pod geslom: **Voda je življenje**. Univerza Bundeswehr v Münchnu je predstavila svoj model naravnih nesreč ter posredovala informacije o vplivih podnebnih sprememb in možnih strategijah prilagajanja za manjše predalpske občine, kot je Neubiberg. [VEČ](#)

Projektno srečanje v Bregenzu, Avstrija

Od 16. do 18. aprila 2024 so se projektni partnerji srečali na 3. projektne sestanku v Bregenzu, Avstrija, da bi pregledali napredek projekta. Drugi in tretji dan so bili organizirani delavnice in študijski obiski. Prisotni so bili vsi projektni partnerji. Tema 3. delavnice je bila vključevanje skupnosti in komunikacija v zvezi s prilagajanjem na podnebne spremembe. Več o interaktivnih delavnicah in zaključkih lahko preberete [TUKAJ](#).

ADAPTNOW se povezuje s projektom GO Altbau Project

ADAPTNOW in GO Altbau sta se meseca julija srečala v Dornbirnu v okviru letnega srečanja projekta GO Altbau.

Projekt GO Altbau se sicer ukvarja s komunikacijo na temo prenove stavb, vendar je bilo popoldne namenjeno **temi prilagajanja na podnebne spremembe**. Poleg organizacije EZA! je bila povabljen tudi Univerza Bundeswehr iz Münchna, da predstavi svoje delo. V tem kontekstu so partnerji projekta ADAPTNOW predstavili načrte za svojo storitev za ozaveščanje o škodi na premoženju in bavarskim ter tirolskim energetske inštitutom razložili korake, ki jih želijo izvesti v Vorarlbergu za uvedbo svetovalnih storitev za zasebne lastnike stanovanj. Drugi inštituti so se nato odločili, da v svoje regije pošljejo enega od zaposlenih na jesenske izobraževalne module za energetske svetovalce, da bi lahko vzpostavili podobno usposabljanje tudi v svojih regijah.

Kaj je novega na spletni strani ADAPTNOW?

Spletna stran projekta je bila vzpostavljena v mesecu januarju in je redno posodobljena z novimi informacijami, novicami, zanimivostmi in primeri dobrih praks.

Sledite nam na povezavi <https://www.alpine-space.eu/project/adaptnow/>

Projektne partnerji

Vodilni partner:

Auvergne-Rhône-Alpes Energy Environment Agency

Projektne partnerji:

- Regional Agency for Infrastructure development, building Renovation and Energy of Liguria – IRE spa
- EURAC Research
- National Research Institute for Agriculture, Food and the Environment
- University of the Bundeswehr Munich
- iiSBE Italia R&D S.r.l. - I.S
- Energy and Environmental Centre Allgaeu
- Energy Institute Vorarlberg
- Energetsko podnebna agencija za Podravje
- Municipality of Genoa
- Občina Selnica ob Dravi
- Grenoble-Alps Metropole

Kontakti!

<https://www.linkedin.com/groups/12746578/>

Rogelio Bonilla - Auvergne-Rhône-Alpes Energy Environment Agency
rogelio.bonilla@auvergnerhoealpes-ee.fr

Maxime Penazzo - Auvergne-Rhône-Alpes Energy Environment Agency (Lead partner)
maxime.penazzo@auvergnerhonealpes-ee.fr

Vlasta Krmelj – Energetsko podnebna agencija za Podravje
vlasta.krmelj@energap.si

Za vsebino novic je odgovoren avtor in v nobenem pogledu ne izraža stališča Evropske unije.